

міру їх вибуття, а через значний проміжок часу, здебільшого в кінці виробничого циклу або й по його завершенні. При цьому виникає ситуація, коли такі виробничі запаси ще відображаються на рахунках обліку, а у фактичній наявності відсутні. Це порушує контроль за їх використанням, сприяє зловживанням та викривляє показники собівартості виробленої продукції. Виходом з цього є здійснення інвентаризації і відновлення за її допомогою реальності даних бухгалтерського обліку.

Звичайно, що окрім розв'язання складних галузевих проблем сільського господарства інвентаризація дозволяє також усунути недоліки у веденні бухгалтерського обліку, які можуть виникнути на будь-яких підприємствах. Так, наприклад, за результатами інвентаризації можна перевірити чи правильно відображаються і класифікуються на рахунках обліку активи, власний капітал та зобов'язання суб'єкта господарювання.

Виходячи з наведеного вище, можемо стверджувати про ефективність застосування інвентаризації підприємствами агропромислового комплексу, необхідність подальшого удосконалення методологічних та практичних підходів до її проведення.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.12.2004 р. № 827.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790.

І. Ю. Чумакова, канд. екон. наук, доцент
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

МЕТОДОЛОГІЯ АУДИТУ: ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ НОВИХ НАПРЯМІВ

Однією з найважливіших цілей аудиту на сучасному етапі реформування економіки України, коли явно позначилася потреба у пошуку та активізації нових функцій і інструментарію державного впливу і регулювання соціально-економічного розвитку країни, є оцінка безперервності діяльності організацій, можливостей

та перспектив їх розвитку з огляду на ефективність намічених цілей та результативність рішень, що приймаються на різних рівнях управління ресурсами. Практична реалізація таких цілей висуває нові вимоги до методів проведення аудиторської перевірки. У цьому випадку аудитор повинен не тільки висловити думку про достовірність фінансової звітності, але й визначити, чи достатньо в організації коштів для погашення зобов'язань і формування ресурсів для подальшого здійснення діяльності і розвитку. Ці завдання можуть бути виконані лише на підставі аналітичних процедур.

Найбільш затребуваним видом аудиту у таких умовах стає операційний аудит або аудит ефективності. В умовах господарювання, що склалися сьогодні, застосування аудиту ефективності для нашої країни може стати найбільш прийнятним шляхом для вирішення проблем, пов'язаних з підвищенням результативності діяльності організації, скороченням чи попередженням нераціональних витрат ресурсів, подоланням негативних явищ та виявленням і мобілізацією невикористаних резервів, забезпеченням бізнесу від кризи.

Між тим, аудит ефективності поки що не набув належного розповсюдження в Україні як вид діяльності незалежних аудиторів і аудиторських фірм. Питання організації і методики проведення такого аудиту у приватному секторі економіки не врегульовано, не створено навіть належної правової основи для його запровадження у діяльність аудиторів (аудиторських фірм). Сьогодні розвиток аудиту ефективності в Україні здебільшого орієнтується на практику і досвід працівників органів державного фінансового контролю, яким з прийняттям у 2001 році Бюджетного кодексу було надано право здійснювати контрольні заходи такого спрямування та робити висновки про ефективність або неефективність використання коштів на всіх стадіях бюджетного процесу. Але проведення аудиту ефективності не являється систематичною діяльністю для цих органів, методичні рекомендації, що розроблені і застосовуються ними, не відповідають усім сучасним вимогам і потребують вдосконалення, а у працівників органів державного фінансового контролю часто не вистачає теоретичних і наукових знань з питань методології й організації аудиту ефективності, без яких неможливе якісне його проведення та загальна ефективність їх роботи. Механізми залучення більш кваліфікованих фахівців (незалежних аудиторів) до проведення аудиту ефективності у державному секторі економіки не створені, а самі сертифіковані аудитори

не мають належного досвіду у наданні такого виду аудиторських послуг.

Аудит ефективності є новим поняттям і для вітчизняної теорії. Наукові дослідження за вказаною проблематикою почали здійснюватися відносно недавно, з початком реформування бюджетного процесу. Тому існує потреба у докладних розробках, посібниках та готових методиках і стандартах з проведення аудиту ефективності, затверджених вітчизняними державними органами чи професіональними аудиторськими організаціями з урахуванням особливостей розвитку української економіки.

Розв'язання зазначених проблем слід вважати відправним пунктом для подальшого дослідження питань розвитку методології аудиту. Зокрема, з огляду на подальші перспективи запровадження аудиту ефективності у діяльність вітчизняних аудиторів (аудиторських фірм) розвиток методології аудиту вбачаємо у напрямках: (1) розробки аудиторських процедур, що дозволяють гарантувати безперервність діяльності організації, що піддається аудиту; (2) формування методик і критеріїв оцінки доцільності та ефективності укладених угод; (3) напрацювання обґрунтованих пропозицій та рекомендацій стосовно підвищення ефективності бізнесу.

Крім того, в ході такого дослідження слід вирішити наступні завдання щодо подальшого вдосконалення практики застосування аудиту ефективності органами державного фінансового контролю:

- уточнити основні категорії і терміни для цілей нормативно-правового регулювання аудиту ефективності використання державних коштів;

- сформувати систему загальних і часткових критеріїв та показників оцінки ефективності використання державних коштів у різних секторах економіки;

- обґрунтувати та розробити методи і процедури аудиту ефективності, критерії і показники ефективності використання державних коштів.

Кінцевим результатом проведення такого дослідження повинна стати розробка стандартів аудиту ефективності для їх застосування у ході проведення незалежними аудиторами (аудиторськими фірмами) та працівниками органів державного фінансового контролю оцінки безперервності діяльності організацій і ефективності їх функціонування, досягнення намічених цілей та реалізації політики і програм діяльності.